

V soboto in nedeljo je divjal na Jadranu velik vihar. Po poročilih iz Ancone je utonilo preko 20 ribičev, kajti je neurje zasačilo na odprtem morju, kakšnih 50 pa še pogrešajo. Mnogi vlačilci in tudi rušilci vojne mornarice so bili odposlani na pomoč, vendar pa niso mogli v vsakem slučaju pomagati, ker je bilo morje izredno vzburkano. Rušilec Cortelazzo se je moral pred viharjem zateči v Pulo.

Nacijeovski agenti so na švicarske tlemu ugrabili nemškega protifašističnega novinarja Jacoba ter ga odpeljali v Nemčijo. V Švici je radi tega dogodka nastalo veliko razburjenje, ker je vlada poslala v Berlin energično protestno noto, v kateri zahtevajo da nemške oblasti vrnejo Švici ugrabljenega novinarja.

ARGENTINSKE VESTI

Velika zmaga socialistov

V sredo se je zaključilo štetje glasov, oddanih tekom volitev, ki se vršile 24. pr. meseca in na katerih so volilci Buenos Airesa imeli izbirati med 6 kandidati.

Izid teh volitev pomeni veliko zmago socialistične stranke, ki je bila postavila za svojega kandidata popularnega prof. Alfreda L. Palacios. Socialisti so dobili 179.619 glasov; "concordancia" — zveza med konservativci in neodvisnimi socialisti — ki je sedaj na vladi, je po številu dobljenih glasov na drugem mestu. Samo 30.339 volilcev je glasovalo za njenega kandidata Juana B. Terana. Slabo so se odnesli radikali, ki so nabrali le 15.308 glasov. V primeru z lanskim volitvam je "concordancia" nazadovala za 25 od sto.

Spori na kampu

Spori med obiralci koroze in delodajalci se še vedno nadaljujejo. V pokrajini Santa Fe se ni prišlo do poravnave; delavci zahtevajo po 55 ctvs. od vreče in hrano, oziroma 70 ctvs. brez hrane. Kmetje so zaprosili vlado, naj bi posredovala, ker da tako drago ne morejo plačevati, na drugi strani pa je radi štrajka ves pridelek v nevarnosti.

V Chacu iščejo delavce

Iz Chaca že ponovno javljajo, da primanjkuje delavcev za pobiranje bombaža. Tamošnji posestniki so se obrnili na vlado s prošnjo, naj bi zbrala vsaj 4.000 brezposelnih ter jih poslala v chacojske bombažne plan-taže, kjer bodo vsi našli zaposlitev. Plača znaša 70 ctvs. za vsakih 10 kg.

Letalska nesreča

V nekem vojaškem letalu, ki je v torek jutraj letelo v znatni višini med Palomarjem in Caserosom, je na stala eksplozija, ki je povzročila, da je avion začel goreti ter kmalu nato z velikim treskom priletel v tla.

V nesrečnem aparatu sta se nahajala poročnik Ballester, ki je v plame nih zgorel, in pa podčastnik Cattaneo, ki se je skušal rešiti s tem, da je skočil iz gorečega letala. Nesrečen slučaj pa je nanesele, da se padalo ni odprlo; ko je Cattaneo priletel na tla je takoj obležal mrtev.

Grozna nesreča

Buenosaireski inženjer Emilio Negroni se je vračal s svojo družino iz Mar del Plate v avtu, katerega je sam vodil. Ko se je znočilo, je začela groziti nevihta, pa je inženjer pospešil vožnjo, da bi se pred nalivom prispel v Buenos Aires. V bližini vasi Magdalena pa je njegov avto zdrknil v tamošnji potok Juan Blanco. Zgodila se je strašna nesreča, kajti inženjer, njegova žena in trije sinovi so utonili. Izmed oseb, ki so se nahajale v nesrečnem vozilu, se je rešila le služkinja, kateri se je posrečilo razbiti steklo v oknu ter se splaziti na streho, od koder se jo z vrvo potegnili na suho. Izgleda, da je nesrečo pripisovati inženjerjevi utrujenosti, ki je povzročila, da je mož zgubil kontrolo nad vozilom.

PARASTOS ZA KRALJA ALEKSANDRA I.

Kraljevo jugosl. poslanstvo v Buenos Airesu sporoča, da se bo v haedelo, 7. t. m. ob 11.30 dopoldne, v ruski pravoslavni cerkvi, Calle Brasil 315, vršil šestmesečni parastos za Blagopokojnega, Viteškega Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja.

Sandra I. Ujedinitelja. Vsi Jugoslovani v polnem številu tega obreda udeležijo.

Naš izseljenec žrtev ženine nezvestobe

V ponedeljek jutraj je bil ustreljen v svoji hiši v Haedo, ulica Vélez Sarsfield 248, Pelegrin Milošić, star 32 let. Umor je policija po kratki preiskavi proučila ter pojasnila; dogodil se je tako le:

K Milošiću, ki je živel v Haedu s svojo ženo Jolando, roj. Gjurgjevič, staro 26 let, ter s svojima dvema otrokoma (katerih eden je star 6, drugi pa 7 let), je prišel pred par tedni njegov bratranec Marijan Cunjač, star 26 let, ter ga prosil, naj ga vzame pod streho, ker da je brez dela. V resnici pa je prišel v hišo za to, da bi bil bliže Jolandi, s katero je imel že več kot leto dni grešno razmerje.

Milošić ni prav nič slutil, ker je hinkavka znala dobro skrivati svoje razpoloženje napram moževemu bratranecu; zato so živeli skupaj prav zado voljni in, vsaj na zunan, v najlepši slogi.

V dedeljo ponoči je pa žena vtala, vzela možev revolver ter se splazila v Marijanovo spalnico. Fantu je dala revolver ter mu rekla, naj kar strelja, če bi ju mož zaslišal.

Nekako ob 4. jutraj se je mož zbudil. Opazil je, da žene ni, čakal in čakal — pa zaman. Vstal je in najbrž so mu začele hude slutnje bloditi po glavi, zakaj krenil je naravnost v bratrančev sobo in tam našel ženo. Začel je seveda zmerjati oba, pa je Marijan tedaj zgrabil za samokres in sprožil v Pelegrina tri strele, ki so ga smrtno zadeli.

Po izvršenem umoru je Marijan vrgl samokres proč ter se odpravil na policijo javiti, da so njegovega bratranca ubili roparji.

Policija je takoj aretirala vse stanovalce, med njimi tudi Marijana in Jolando ter nekoga Vasilija Sušo, s katerim je Milošić usodne noči pil v neki restavraciji. Po dolgem in napornem zasliševanju vseh aretirancev se je izkazalo, da sta Marijan in Jolanda enoroka. Odpeljali so ju v La Plata, druge aretirance pa so izpustili.

Po priimkih kaže, da so to naši ljudje, doma nekje iz Istre.

Sosedje zagotavljajo, da je bil Milošić zelo dober, delaven in miren človek. Otoka sta ga zelo rada imela, dočim za mater nista marala. Nezvesta žena ju je naredila sedaj sirota.

Naznanilo

V zvezi z nedeljsko "trgativjo" sporoča odbor "Tabora", da sta se največkrat "pregrešila" proti trgatvenim paragrafom rojakinja J. Melinc ter rojak Alojzij Pečenko; radi tega je pripadla prvi posoda za čaj, drugemu pa ura-budiljka. Darili lahko dvigneta, kadar jima drago, v društvenih prostorih.

Odbor.

Slovenski Spolok

uprizori v soboto, dne 6 aprila, ob 8.30 zvečer, v dvorani češkoslovaškega Sokola, ulica San Juan 782, igro v štirih dejanjih "Slovenska Sirota".

Po igri ples, pri katerem igra polnoštevilna slovaška godba.

K obilni udeležbi uljudno vabi

Odbor.

"Trgatev" v Taboru

V nedeljo se je vršila v "Taboru" velika trgatev, katere se je udeležilo prav mnogo naših rojakinj in rojakov. Zabave in smeja je bilo dovolj, dasi je marsikdo moral pregledoko se gati v žep, da se je rešil sodnika in "špekhamre" in dasi so nekateri žandarji s skoro preveliko vnetostjo vršili svoj posel. Uzmoviči so bili nad vse predrzni in je moral latnik v drugo obroditi, da je vse zadovoljil. Dež ni prav nič škodil dobremu razpoloženju v katerem je potekala prireditel.

Nekaj izrednega

so imeli pred nedavnim v Združenih državah Severne Amerike. Potom neke californijske radio postaje je ena izmed mnogih petrolejskih družb organizirala orjaško prireditev, ki je trajala 13 ur. Pred mikrofonom se je predvajala drama, pri kateri je sodelovalo 400 igralcev, poleg tega pa še velik sinfonični orkester, osem manjših orkestro, več godb, dva zbor, 27 solistov, sedem kvartetov, 27 komikov, 25 deklamatorjev in 10 govornikov. Dva in dvajset avtorjev je sestavilo program in 18 tehničnih izvedencev je nadzorovalo njegovo izvedbo.

Tako hudo ne bo na prireditvi, za katero se pripravlja "Tabor" in ki se bo vršila v prelepi armenski dvorani, ul. Acevedo 1353. Vendar pa je za naše razmere že mnogo, ako pri igri sodeluje preko 50 oseb, kakor se bo to zgodilo pri "Ciganih", veliki zabavni igri s petjem in godbo, ki pojde 5. maja na oder. Zato je razumljivo, da je za to prireditev že sedaj mnogo zanimanja med našim občinstvom.

Kdo ve zanj?

Kdo bi vedel za naslov izseljenca Josipa Dujenovića, doma iz Ostrovice pri Materiji, hišne štev. 3, je naprosen, da ga sporoči našemu uredništvu. V Argentini jo je prišel pred približno 7 leti. Po njem poizveduje njegova mati.

Šola v Villa Devoto

Slovenska šola v Villa Devoto bo kmalu spet otvorila svoja vrata našim izseljenkim deci. Starši, vpišite pravočasno svoje otroke v tečaj za materinščino, da se bodo lepo naučili tudi Vašega in Vaših prednikov jezika, v govoru in pisavi! Prijave sprejema izseljenec Anton Mislej, ul. Timogasta 5555.

IZ CORDOBE DRUŠTVENE VESTI

D. K. D. "Iskra" naznanja vsem tovarišcem in tovarišicam, da se bo vršil 1. letni občni zbor v nedeljo, 14. aprila t. l., v društvenih prostorih ul. Humberto I. 511. Začetek točno ob 3. popoldne.

Dnevni red: nagovor predsednika, poročilo tajnika, blagajnika, revizorjev, knjižničarja, gospodarja ter načelnikov odsekov, volitev novega odbora in slučajnosti.

Dolžnost vseh članov in članic je, da se udeležijo tega občnega zbora ter da iz svoje srede izberejo odbor, ki bo vodil usodo društva po poti delavske kulture in socialne pravičnosti, po ne sedah našega nesmrtnega Prešerna:

Vsi smo očeta enega sinovi,
Ljudje vsi bratje,
Bratje vsi narodi.

Odbor.

PRAVILA

Jugosl. podp. društva v Córdoba. Čl. 48. Odborniki so društveni svetovalci in morajo svoje funkcije izvrševati točno in vestno, kakor je potrebno za uspešno vršitev poverjenih jim nalog, na katere se oslanja obstoj društva.

Čl. 49. Pregledovalci računov imajo dolžnost pregledovati knjigovodstvo, zapisnike ter zadevna dokazila, bilance, račune itd.; poročati morajo o pravičnosti poslovanja društvu odboru vseh, ko smatrajo to za potrebno, vsakemu rednemu občnemu zboru pa morajo predložiti pismeno poročilo o izvršenem pregledu računov, da jih zbor odobri.

O častnem sodu.

Čl. 50. Častni sod tvori pet članov, ki se izvolijo vsako leto na prvem občnem zboru in katerih dolžnost je odmerjati na pravičen način ter na podlagi čim bolj natančne preiskave one kazni, ki so določene v teh pravilih; vsaj trije člani tega sode tvorijo vrhovno društveno sodišče.

POSILANO

OTVORENO PISMO UREDNIKU "PRAVDE" BOŠKU MARTINOVICU

Uprava Jugoslovenske Iseljeničke Zastite primila je odgovor urednika tega lista Boška Martinovića, od 2. marta 1935. g., povodom dostave mesečnog izveštaja radi objelodanjanja u listu "Pravda", kojim povodom urednik Martinović daje izvjesne savete ovoj Upravi u pogledu njenog rada prikazujući sebe "patriotom" i članom "poštenog kolektiviteta" i dr., te bi se po sadržini toga odgovora mogao izvesti zaključak, da je sve ostalo, što nije u saradnji sa Martinovićem, "neprotosko" i da ne pripada "poštenom kolektivitetu".

Uprava se čudi ovakvoj drskosti u rednika "Pravde", kome je vrlo dobro poznat program rada ove ustanove, i da prema svome programu uprava ustanove ne može da ulazi u ocenjivanje pojedinih lica u pogledu njihovog nazora, kao ni u ocenjivanju pisanja pojedinih listova, koje je pitanje ostavljeno našim merodavnim faktorima, da oni ocene u koliko je dozvoljena ili nedozvoljena saradnja sa jednim listom našeg kolektiviteta.

Da je Upravni Odbor Jugoslovenske Iseljeničke Zastite stao na to gledište najbolje može poslužiti za primer samome uredniku "Pravde" ta činjenica, da jo Upravni Odbor dostavio i umolio uredništvo "Pravde" za štampanje svoga mesečnog izveštaja i ako mu je vrlo dobro poznato, da je urednik Martinović proneverivši basnoslovne sume kako državnog tako i privatnog novca pobežao iz Kraljevine i našao utočišta u ovoj sredini, te da je tražen od naših policijskih i sudskih vlasti radi tih izvršenih pronevera. Predno što bi se odlučio za davanje lekcija drugima, urednik toga lista Martinović trebao je, da pogleda sam sebe u ogledalo, pa tek onda da daje sud o drugima. Osim toga Upravnom Odboru ove ustanove vrlo je dobro poznato, da je urednik toga lista i u ovoj sredini vršio ne-

Gospodarsko propadanje Vremskedoline

Vremaska dolina je bila včasih znana po svojih lepih gospodarstvih, dobro urejenem poljedelstvu in sadarstvu. Kot vsekana v kamenit Kras je dolina polna zemlje in namaka jo znana Reka. Vedno je pomenila Vremaska dolina, rekli bi lahko blagostanje in veselje. Danes o tem ni več govora. Isti gospodarski položaj kot drugod po naših krajih je tudi tukaj. Ista predažolženost, isto pomankanje in isti obup. Morda je tu v gotovem oziru položaj še slabši, ker so ljudje vedno upali, da se bodo časi spremenili in da bodo lahko poplačali svoje dolge, ki so jim v tem upanju rasli. Za razliko od drugod pa so tu glavni upniki domači trgovci. Ti ne morejo izterjati od kmetov in manjših obrtnikov velikih vsot, ki segajo pri nekaterih do 200.000 lir. Ta vsota za našega trgovca tudi večjega ni malenkost, zlasti v tem času, ko tudi na njega pritiskajo njegovi upniki.

Nekdaj lepa posestva ob vodi z mil-

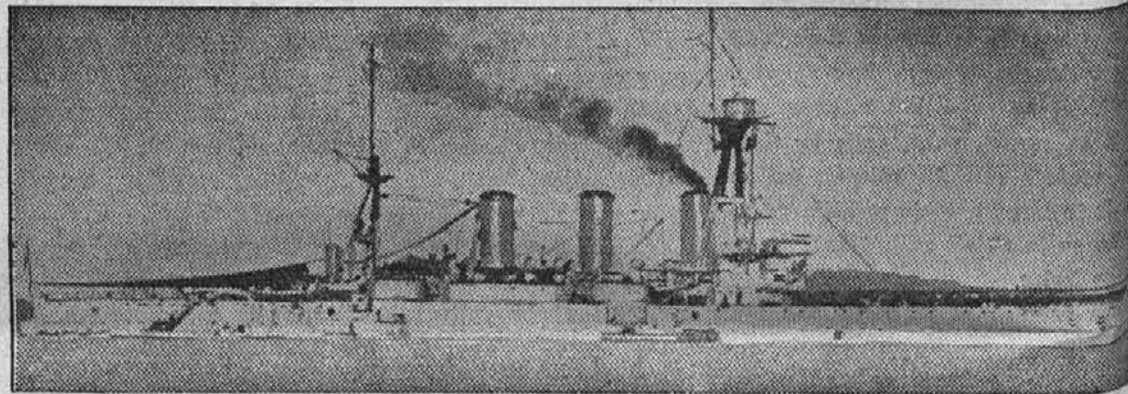
dozvoljene radnje na račun siroto izseljenstva, te je zločin sa njegove strane, ako upira prstom na druge, a sebe zaklanja pod maskom "patriotizma" i "čestitosti", kako bi se želelo prikazati neukom iseljenštvu.

Uprava Jugoslovenske Iseljeničke Zastite sa gnušanjem prelazi preko saveta uredništva toga lista; svesna svoga rada i zadatka koji joj je stavljen u dužnost za dobrobit iseljenštva, nastavlja i dalje rad u započetoj pravici; a "patriota i čestiti urednik" toga lista Boško Martinović neka pjeva pjesme i dalje o svome patriotizmu u društvu sa "poštenim" i "čestitim kolektivitetom" gledajući, da dodje do još koje žrtve u iseljenštvu.

Ustavni Odbor
Jugoslovenske Iseljeničke
Zastite

Dr. K. Veljanović s. r., tajnik
Viktor Sulčić s. r., predsjednik

Križarka
Averov, na
kateri je po-
begnil Venizelos

NAZNANJAMO CENJENIM POSLOVNIM PRIJATELJEM, DA POSILJAMO PONOVO VSA DENARNA NAKAZILA

BRZOLAVNO,
Z AVIONOM,
Z NAVADNO POŠTO

NARAVNOST V JUGOSLAVIJO POTOM:

POŠTNE HRANILNICE V BEOGRADU
PRVE HRVATSKE ŠTEDIONICE V ZAGREBU
ZADRUŽNE GOSPODARSKE BANKE V LJUBLJANI

SIGURNOST!

TOČNOST!

USLUŽNOST!

ZAUPANJE!

Naše uradne ure: od 8.30 do 19. Ob sobotah do 12.30.

Jugoslovanski oddelek

BANCO GERMANICO

DE LA AMERICA DEL SUD

Podružnica:
MERCADO DE ABASTO
Corrientes 3227
BUENOS AIRES

Glavni sedež:
L. N. Além 150
BUENOS AIRES

Zastopnik:
José M. Jakus
Calle Montevideo 671
BERISSO F. C. S.

KROJAČNICA "TRIESTINA"

Izdeluje obleke iz prvovrstnega blaga po zmernih cenah. Pridite in prepračajte se! Velike olajšave pri plačevanju.

Franc Melinc

Baunes 187 (vagal Paz Soldán)
Bs. Aires — U.T. 59 Paterna 1262

DARUJEM

povečano sliko v barvah za vsakih 6 fotografij, ki stanejo od \$ 3 dalje. Naš atelje je odprt tudi ob nedeljah in praznikih
JUGOSLOVANSKI FOTOGRAFSKI ZAVOD "SAVA"
Sava Jovanović — San Martín 608, Buenos Aires

Z MIRNIM SRCEM SE LAHKO ZATEČETE

ZASEBNO KLINIKO

Calle Ayacucho 1584 U. T. 41 - 4985 Buenos Aires

V VSAKEM SLUČAJU

KO ČUTITE, DA VAM ZDRAVJE NI V REDU. NAŠLI BOSTE V NAŠI KLINIKI SPECIALIZIRANE ZDRAVNIKE IN NAJMODERNEJŠE ZDRAVSTVENE NAPRAVE

UPRAVITELJ NAŠ ROJAK DR. K. VELJANOVIĆ

NAŠA KLINIKA JE EDINA SLOVANSKA KLINIKA. KI SPREJEMA BOLNIKE V POPOLNO OSKRBO, IN SICER PO JAKO ZMERNIH CENAH. IZVRŠUJEMO TUDI OPERACIJE

POSEBEN ODDELEK ZA VSE ŽENSKÉ BOLEZNI IN KOZMETIKO

Sprejemamo od 14. do 20. ure.

SLOVENCİ DOMA IN DRUGOD

VESTI IZ DOMOVINE

KATERE KANDIDATNE LISTE SE PRIPRAVLJAJO

Volilne priprave so v polnem teku. Nekateri domovinski listi poročajo, da je za manjske volitve že nad 7000 kandidatov za 368 poslanskih mest. Vlada ne bo zabranila nobene liste, ki je v skladu s predpisi volilnega zakona. To je izrecno izjavil notranji minister g. Popović, ker so se širile govorice, da vlada ne bo dopustila socialnodemokratske ter drugih list.

Poleg vladne liste, katere nosilec je ministrski predsednik g. Jevtić, je sedaj že gotovo (vsaj po pisanju zagrebških "Novosti"), da bo nastopila na volitvah tudi Jugoslovanska narodna stranka z nosilcem g. Hodžerom, ter opozicija pod vodstvom dr. Mačka, s katerim so tudi Davidovičevi demokrati ter manjši del bivših srbskih zemljoradnikov z Jocom in Dragoljubom Janovičem na čelu. Drugi del zemljoradnikov, kateremu načelujeta Milan Janković in glavni ravnatelj srbskih kmetijskih zadrug dr. Djordjević, bo glasoval za listo g. Jevtića.

Po pisanju istega lista ne bodo postavili lastnih list nekdanji pristaši dr. Korošca, stari radikali okrog Ace Stanovičevića ter Spahovi muslimani, ker je v njihovih vrstah nastal razkol; nekateri so se priključili dr. Mačku, drugi pa g. Jevtiću.

Nekateri izmed bivših glavnih voditeljev JNS sploh ne kandidirajo; tako Uzunović, Skrklić, Kramer itd. Izobro kandidirajo za vladno listo v Sloveniji ima v rokah minister dr. Marčević, ki se sedaj mudi na agitacijskem potovanju po Sloveniji. Inel je že volilne konference v Ljubljani, Celju in Mariboru.

Socialisti so sklenili postaviti lastno listo za skupščinske volitve; nje nosilec bo dr. Živko Topalović, v Sloveniji pa je njen glavni predstavnik bivši poslanec Petjan.

PROSVETNE RAZMERE V SLOVENIJI

O prosvetnih razmerah v Sloveniji ali dravski banovini je nedavno poročal obširno poročilo načelnik prosvetnega oddelka profesor Breznik. Iz njegovega poročila je razvidno, da je bilo 1. decembra 1934 v Sloveniji 890 narodnih šol, med temi ena šola za gluho-mute, ena za slepe, dve za manj nadarjeno dečo in ena manjšinska šola; zasebnih šol je bilo 13. Poleg tega je bilo 12 gospodinjstevskih šol, 53 zabavišč in 13 zavetišč. Vse narodne šole je poseščalo 182.009 otrok — Poučevalo je 4092 učnih moči. Od otrok je bilo 178.555 Jugoslovancev, 2.641 Nemcev, 621 Madžarov in 192 drugih narodnosti.

Meščanskih šol je bilo 41, od tega 33 državnih in 8 zasebnih. Dijakov in dijakinj je bilo na državnih meščanskih šolah 6.402. Zasebne meščanske šole so imele 1286 učencev. Srednjih šol je bilo 16, od teh 11 državnih gimnazij in dve učiteljski. V Ljubljani je tudi univerza. Javnih, šolskih, društvenih, učiteljskih in profesorskih knjižnic je bilo v Sloveniji 2068. Vse knjižnice v vseh državnih študijsko knjižnico v Ljubljani imajo 1.138.000 knjig.

Tudi ljubljanski radio se lepo razvija. Tamošnja oddajna postaja deluje v zadnjem času zelo uspešno. V dveh letih se je število naročnikov zvišalo za približno 3.000. V ljubljanskem radiu je bilo lani 946 predavanj četrto jezikovnih tečajev, 6 recitacij, 63 šolskih oddaj, 53 mladinskih ur, 232 vokalnih koncertov, 230 instrumentalnih. Orkester postaja je nastopil 890 krat, opero so prenašali 25-krat, itd.

PO 20 LETIH SE JE VRNIL

V Bjelovar se je vrnil iz Rusije bivši vojni ujetnik Gjuro Pejnović, ki je preživel v Rusiji preko 20 let. Ujet je bil v Galiciji leta 1916, pa se je v Rusiji tudi oženil. Mož se bo vrnil, ker je ženo pustil tam.

Zobozdravnika

Dra. Dora Samojlovich de Falicov

Dr. Félix Falicov
Dentista

Trelles 2534 - Donato Alvarez 2181
U. T. 59 La Paternal 1723

KOLIKO JE SLOVENSkih LISTOV

V slovenskem jeziku izhaja 9 dnevnikov, 33 tednikov, 147 mesečnikov, 25 revij enkrat letno in 17 revij brez določenega termina. Tu so vsi listi slovenski listi, ki izhajajo v inozemstvu. Samo v Ameriki izhaja 15 listov in revij. Od 9 dnevnikov in slovenskem jeziku izhajajo 4 v Sloveniji, 5 pa v Zedinjenih državah.

Z ŽGANJEM SE JE ZA-STRUPIL

V Trbojah pri Smledniku so danes pokopali mladega fanta, ki je postal žrtev zastrupitve z alkoholom. Mladenič, po poklicu tovarniški delavec, je šel v ponedeljek z nekim posetnikom po kupčijskih opravkih. Domov grede sta si pa čez mero privoščila žganje in se ga je fant tako napil, da je obležal nezavesten. En dan in pol je ležal nezavesten, in ko so včeraj njegovi domači poklicali na pomoč dr. Bežica iz Kranja, ta ni mogel več pomagati. Nesrečni fant je podlegel zastrupitvi z alkoholom.

GROZNA RODBINSKA TRAGEDIJA

V Subotici se je odigrala grozna rodbinska tragedija, ki je zahtevala troje življenj. 28 letni kovač Adam Seljak se je pred letom dni oženil s 26 letno Katico Sarčević, ki mu je v zakonu rodila hčerko. Seljak, ki je bil ločen od svoje prve žene, se tudi v drugem zakonu ni razumel z ženo. Bil je precej nasilen, strasten kvartar in skop, da je morala žena skoraj stradati. Tudi je Katico večkrat pretepal. Naposled se je žena naveličala takega življenja in mu je ušla. Nastanila se je pri stricu v Hercegovski ulici. Adam ji je večkrat priporočal in ji pisal, naj se vrne k njej, vse njegove prošnje so bile pa bob ob steno. — Pa je odšel v hišo svoje žene, siloma vdrl v stanovanje in ženo zaklal, z nočem zabodel v srce tudi hčerko, nato se je obesil pred vrati na podstrešju. Grozna tragedija je vse mesto zelo razburila.

PRVEGA RAZREDA NA ŽELEZNICAH NI VEČ

Prometni minister je s posebno naredbo ukinil s 1. marca prve razrede na vseh potniških vlakih; izzeti so oni vlaki, ki vozijo mednarodne vagonne v lokalnem prometu. Ukinjen je tudi II. razred pri vseh tovornih vlakih, ki imajo priklopljene tudi potniške voze, in pa na vseh stranskih progah.

KAZEN ZA PONAREJE-VALCA DENARJA

Sedem ponarejevalcev denarja je bilo v januarju kaznovanih na 4 mesece zapora do 2 let robije. Tožitelj pa je vložil priziv in je apelacijsko sodišče vsem obsojencem kazni občno zvišalo.

Glavni krivec je dobil 5 let robije. Ponarejevalci so doma iz Most pri Ljubljani.

Italijanski državljani Mauri Giorgio je pritihoval lani v Ljubljano zavoj v katerem je bilo 100 ponarejenih tisočakov, izdelanih v Trstu. Zavoj je izročil svojim pajdašem v Ljubljani, ki so ponarejene jurije skušali spraviti v promet. Maurija pa je prišla policija in sodišče mu je prisodilo dve leti in pol robije. Po prestani kazni bo izgnan iz države.

INFLUENZA RAZSAJA

Gripa (influenza) je začela močno razsajati po vsej državi. Zbolelo je mnogo ljudi in so uradi napol prazni. Gripa razsaja posebno med šolsko mladino. V Beogradu, Zagrebu in Sarajevu so morali zapreti šole za osem dni.

JAVNA DELA V DRAVSKI BANOVINI

Za dravsko banovino je vlada določila sedaj 1.300.000 Din, ki naj se uporablja za naslednja javna dela: preložitve državne ceste v odseku Medno-Medvođe; zgraditev železobetonskega mostu pod Seničico; obnovitev lesenega mostu čez Loznico; regulacija Save v ljubljanski okolici, Ljubljanske okrog Šentjakobskega mostu ter Save pri Litiji; regulacija Savinje, pri podvinskem mostu, ter Drave pod Ptujem.

Restavracija

"TRENTO - TRIESTE"

Točna postrežba in nizke cene. — Igrišče za kroglo. — Prostori pripravljeni za svatbe. — Domača godba.

Rojakom se priporočata
Josip Brišček in Jakob Gjadrinovac

AVELINO DIAZ 1754 — Bs. Aires
(Dve kvadri od parka Chacabuco)

VESTI S PRIMORSKEGA

Preganjanje naše duhovščine

Kot smo že poročali so vse misijonarje iz Mirenskega gradu aretirali in zaprli. Pred dnevi so lazarišta Klančnika, ki je jugoslovanski državljani, doma iz Štajerske, izgnali čez mejo. Dva Klančnikova sobrata čakata še vedno v zaporu na svojo usodo, eden je konfiniran, kot smo že zadnjič poročali. Na gradu je ostal le najstarejši misijonar, ki upravlja vso lastnino.

Kot poročajo, je dobil župnik in dekan v Hrušici pri Podgradu (reška pokrajina) Alojzij Kraševac policijski opomin (diffido). Vzroki, ki so dovedli do tega ukrepa, niso znani.

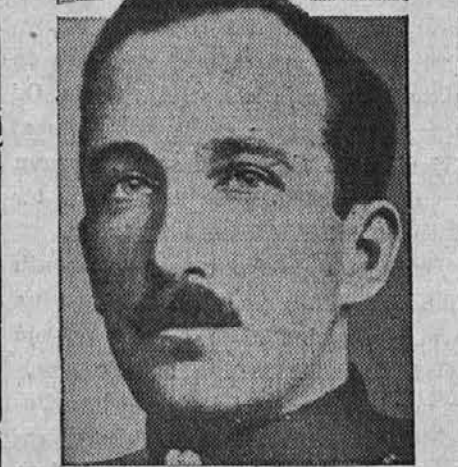
Novi župni upravitelj v Trnovem

Na mesto izgnanega župnika Tabackyja v Trnovem pri Ilirski Bistrici, je bil imenovan za župnega upravitelja v tem kraju dosedanjí kurat v Slivju pri Materiji g. Karel Jamnik. G. Jamnik je še iz vojnega časa znan Tržačanom, ker je dolgo kaplanoval v tamošnji cerkvi sv. Jakoba.

Kako sprejemajo turiste

Meseca decembra je reška kvestura aretirala francoskega državljana Antona Terreanda. Obdolžili so ga, da se je kljub izgonu vrnil v Italijo in se s tem pregrešil in prekršil zakon. Kljub vsemu zagotavljanju o nedolžnosti in o množnosti pismen so ga pridržali v zaporu in celo postavili pred sodišče. Na sodišču mu niso mogli ničesar dokazati in so ga začasno, dokler niso dobili informacij iz ministrstva, proti položiti kavicje izpustili. Ministrstvo je ugotovilo pomoč in po dolgih sitnostih je bil končno rešen iz neprijatelne položaja.

★ ★ ★ ★ ★

Zgoraj: Bulgarski ministerski predsednik Zlatev; spodaj: Kralj Boris —

ALBERT BELTRAM

priporoča cenj. rojakom svojo trgovino črevljev, šolskih potrebščin in tobakarno. Ima veliko izbero copat in nudi najbolj ugodne cene.

Dto. Alvarez 2288, esq. Trelles

Valerio Godina

KONSTRUKTER

zdravstvenih naprav
Konstrukcije, popravila in preuredbe vseh vrst

Velika izbira modernega mozaika

U. T. 59 Paternal 1925
12 de OCTUBRE 1906 Bs. Aires

Ker so tihotapili

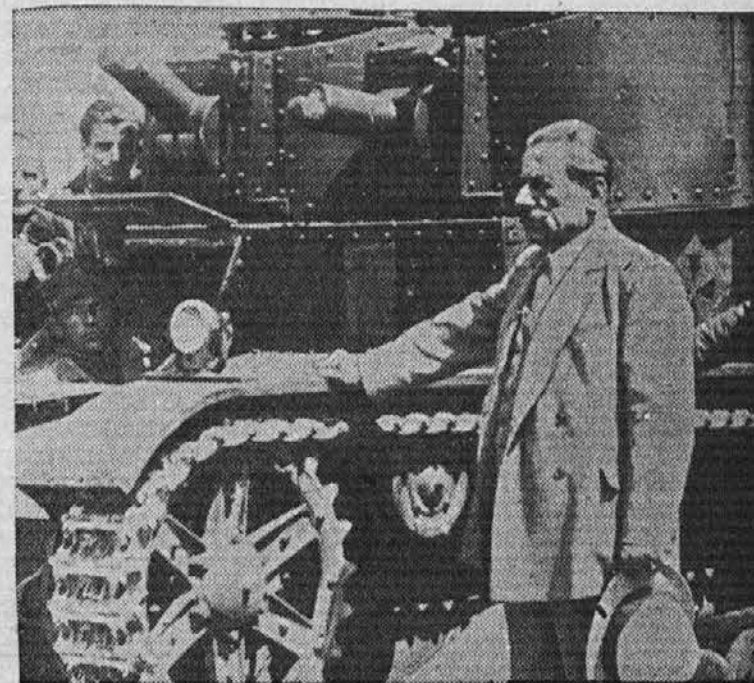
Pred tržaškim sodiščem so bili obsojeni Ivan Penko, Franc Šabec in Jo sip Čuček iz Postojne vsak na 7.200 lir denarne kazni. Omenjeni so lanskoleto skrivaj spravili iz Jugoslavije v Italijo nekaj konj, za katere je sedaj predpisana v Italiji velika carina, zato so tudi kazni, ki se izrekajo za take prestopke zelo visoke.

Oblasti proti našemu dijaku

Pred mesecem smo poročali o ne-nadni aretaciji štirih dijakov v Trnovem in Ilirski Bistrici. Med štirimi aretiranci je bil tudi dijak Slavko Vičič. Vsi so bili po večdnevem zaporu v Kopru izpuščeni na svobodo pod raznimi pretnjami in grožnjami, o čemer smo tudi že poročali. Med tem ko so bili tri dijaki zaradi enladolnosti oproščeni vsakih posledic, je bil Slavko Vičič obsojen na policijsko nadzorstvo (ammonizione). — Po tem nadzorstvu ne sme zapustiti svojega stanovanja pred sedmo uro zjutraj ne po sedmi uri zvečer. To pa je dijaka oviralo pri študiju, ker se iz Trnovega vozi z vlakom v Reko in je zaprosil komisarja za olajšavo, kar mu je tudi dovolil. Vendar pa je poleg ostalih treh vedno skrbno zasledovan, zlasti v vlaku in v šoli.

Razburjenje med italijanskimi fašisti

Ugledna francoska revija "L'Illustration", ki izhaja tedensko in ima čitatelje po vsem svetu, je objavila izpodd peresa publicista Naudeaua izčrpno razpravo o Slovencih. V njej piše trdi, da je pod Italijo 600.000 Jugoslovancev, ki jih fašistični režim hudo zatira. Glavku je dodan tudi zemljevid, ki pravično kaže, kako segajo Slovenci v Trst in preko Gorice, skratka: kaže, da je Julijska krajina v svoji pretežni večini jugoslovanska, kar se tiče jezika in narodne pripadnosti.

General Kondylis, ki je vodil boje proti grškim vtrščam

★ ★ ★ ★ ★

"L'Illustration" se čita v vsaki tržaški kavarni. In tudi številka z navedenim člankom se je mnogo prebrala in komentirala nekaj dni, dokler ni izginila iz vseh javnih lokalov, ker so jo policaji prišli pleniti.

Navedbe francoskega časnikarja so hudo razburile tržaške fašiste in se je njihovo glasilo "Popolo di Trieste" na vso moč hudovalo v dolgem članku, s katerim skuša seveda izpodbijati utemeljene trditve g. Naudeaua.

Ceste popravljajo

Že več let neprenehoma popravljajo in izboljšujejo ceste, ki pelje iz Trsta skozi Il. Bistrico v Reko. Na mnogih krajih so cestišče že razširili, preuredili mostove, podizali itd., vendar cesta še ni popolnoma preurejena. Tako so letos napovedali, da bodo naredili nekaj podizkov tam, kjer je cesta v neposredni bližini rečine struge. Na delo čakajo naši ljudje brez razlike na položaj v upanju, da bodo nekaj zaslužili vsaj za najnujnejše vsakdanje potrebe.

Hotel Balcánico

LASTNIK ANGEL VELJANOVSKY

25 DE MAYO 724

BUENOS AIRES

ZDRAVE IN ZRAČNE SOBE ZA POSAMEZNE GOSTE
IN ZA DRUŽINE. PROVRSTNA POSTEREŽBA
IN ZMERNE CENE.

ALI VAS SMEM PRITI OBISKAT?

Samo pišite mi na spodnji naslov in takoj pridem. Doma si me lahko potem v miru temeljito ogledate in presodite mojo vrednost. Če Vam bom všeč, se bo ponavljaj moj obisk vsak teden, če pa z menoj ne boste zadovoljni, mi samo sporočite in me ne bo več. Na svidenje?!

DUHOVNO ŽIVLJENJE, Avalos 250
Buenos Aires, Argentina.

P. S. Duhovne življenje je edina slovenska splošno kulturna izseljenska revija. Izhaja TEDESKO NA NAJMANJ 32 STRANEH. Nudi Vam celo vrsto različnih znanstvenih in leposlovnih sestavkov, ki so jih nalašč zanjo napisali prvi slovenski znanstveniki in umetniki. Ni vseeno če list bereš ali ne, ker ni vseeno če napreduješ ali ne napreduješ. Saj je malokomu tako potrebna raznična temeljita izobrazba, kakor slovenskemu izseljenku, sinu malega naroda, ki ga je vrglo življenje daleč iz domačih krajev in stoji pred neverjetno težko nalogo, da se uveljavi v bogatem, širnem in posebnem svetu. Piši po številko, ki Ti je bo poslala upravo popolnoma brezplačno na ogled. Če Ti list ne bo všeč, ga spravi lepo nazaj v kuverto, napiši nanje "re-husado" in jo brez stroškov, to je brez nove znamke vrzi v poštne nabiralnik in stvar je urejena. Če pa bi Ti bil list všeč — o emor ne dvomimo — pa je treba seveda šimprej nakazati naravnost neverjetno nizko naročnino petih pesov, najboljša na način, kakor je razložen na ovitku vsake številke posebej. Doslej je izšlo že 81 števil in je torej obstoj lista zagotovljen.

ZDRAVNIŠKI KONZULTORIJ

Dr. ja Adolfa Pejsohovića

zdrave

KAPAVICO obeh spolov. Zdravljenje po dr. Rennerjevi koloidalni metodi

SIFILIS — ŽENSKO BOLEZNI — REVMAZIZME

Sprejema vsak dan od 14. do 20. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 9. do 12.

AVDA. SAN MARTIN 2417 — BUENOS AIRES

Ravnatelj goriškega dijaškega konvikta obsojen

Poročali smo svoj čas o odkritju velikega škandala v goriškem dijaškem konviktu "Principe Umberto", ko so bile oblasti primorane nastopiti proti ravnatelju Henrikju Errantiju, o katerem se je izkazalo, da je imel homoseksualna nagnenja ter da je v svoji bolni pohoti zavajal fante, katerih vzgoja mu je bila poverjena. Ko se je stvar razvedela v javnosti, so oblasti enprale nastopiti proti možu, ki je bil svoj čas polkovnik italijanske vojske, dasi so to nerade storile, ker je stvar strašno škodovala ugledu zavoda, ki je bil ustanovljen tudi z namenom, da bo pomagal pri raznarodovanju naše mladine. Nemoralni ravnatelj je bil od goriškega sodišča obsojen na 8 let ječe. Razprava je trajala tri dni.

Expreso „GORIZIA“

Najstarejše prevozna podjetje za mesto in na vse strani de-žele Zmerne cene in solidna postrežba
FRANC LOJK

Calle Bompland No. 709
Začetja pri ul. Dorrego 931, vi-šina Trunvirato 1500
U. T. 54 Darwin 5172 ir. 2094

TOVARNA MOZAIKOV

Specializirana v vseh vrstah mazaika — Imitacije marmorja

TEOLINDO RODRIGUEZ

Koncesijonar portlandskega cementa "SAN MARTIN"
SKLADIŠČE GRADBENEGA MATERIJALA

Anasco 2763 U. T. 59-1925
BS. AIRES Postaja Paternal

ROJAKI!!

PRI ŽIVCU

v znani restavraciji, boste najboljšo postreženo.

ZBIRALIŠČE SLOVENCEV.

Lepi prostori, pripravljeni za svatbe — Prenosišča \$ 0.70

Za obilen obisk se priporoča cenj. rojakom lastnik

EMIL ŽIVEC

PATERNAL Osorio 5085

KROJAČNICA

P. CAPUDER

se priporoča cenjenim rojakom

Buenos Aires, Billingham 271 apt. 2
(višina ulice Cangallo 3500)

HOTEL PENSION VIENA

SANTA FE 1938 BUENOS AIRES
U. T. 44 Juncal 5207

Oddajajo se lepe zračne sobe z zdravo in domačo hrano od \$ 2.— dalje.

POSTREŽBA PRIJAZNA

Posamezen obed \$ 0.70

DOBRE ZVEZE NA VSE STRANI
Rojakom in rojakinjam se priporoča

E. KRAVANJA

ZA POUK IN ZABAVO

Tragična usoda nekaterih izumiteljev

Svoj čas so listi poročali, da je fiziku Burroughsu uspelo izumiti aparat, ki kaže s posebnimi nihaji težnja petroleja v zemlji. Dotlej znanost ni poznala nobenega postopanja, s katerim bi lahko odkrivala takšne naravne zaklade, skrite globoko v zemlji. Strokovnjaki so mogli samo domnevati, da utegnejo biti na gotovih mestih bogate zaloge dragocene tekočine, toda o uveljaviteljski takšnih domnev je mogla izreči končno sodbo samo dolgotrajno in drago vrtnanje v zemeljske plasti; eno samo takšno poskusno vrtnanje stane tudi do 400.000 pesov kar nikakor ni malenkost.

Z izumom v grob

Lahko si mislimo, kakšno pozornost je zbudil Burroughsov izum v vrstah petrolejskih magnatov, posebno kose je z nekoliko poskusi izkazalo, da je res zanesljiv. Družbe so rnu ga hotele odkupiti za bajne vsote. Povabili so ga, da bi prišel iz San Franciscu v Los Angeles skleniti končno pogodbo. Burroughs se je odpeljal v Los Angeles, kjer je hotel izvršiti tudi for malnosti izumu. Tedaj se je avtomobilu, v katerem se je peljal, primerila katastrofalna nezgoda. Izumitelja je ubilo na mestu, aparat pa je postal nerazrešljiva zmešnjava razbitih delov. Zaman so skušali iz njegovih ostankov in izumiteljevih skopih zapiskov, ki so jih našli v njegovi sobi, odkriti njegovo skrivnost.

Izumitelj v blaznici

Nekaj podobnega se je zgodilo Jamesu Stephensu, izumitelju kovine, ki ni pomenila ogromen prekrat za vso kovinsko industrijo. Stephens je zbudil pred leti ogromno senzacijo z izjavo, da je izumil kovino "novo železo" (feronovo), ki je trda kakor jeklo, a trikrat lažja in polovico cenejša od tega. Amerika je bila navdušena, velike železniške družbe so hotele naročiti za poskušnjo tisoče ton novega materiala za tirnice. Stephens pa je v eni največjih ameriških jeklarn, ki mu je dala na razpolago svoje naprave in bogate finančne vire, pripravljaval vse potrebno, da bi se pričela produkcija na debelo. Tedaj je nenadoma zblaznel, večletni duševni napori so mu omračili um in ga spravili v blaznico. V njej je umrl pred nekoliko meseci, ne da bi v redkih trenutkih duševne jasnosti razodel skrivnost svoje izuma.

Usodna eksplozija

Se bolj tragična usoda je doletela nemara francoskega fizika Gerarda Renaulta, izumitelja stroja, ki je pridobival električno silo naravnost iz zraka. V njegovi delavnici v Grenob-

lu je imela cela vrsta strokovnjakov priliko opazovati ta stroj v obratovanju in se prepričati, da ne gre za nobeno samoprevaro ali goljufijo. Pozvali so ga, naj bi predvajal svoj epohalni izum pred večjim krogom učejakov v Parizu. Renault se je takoj odzval temu vabilu in je v prostorih akademije montiral svojo napravo. Zadnji dan pred odločilnimi poskusi je šel še enkrat pregledati aparaturo, da-li deluje brezhibno. Nekoliko minut pozneje so zaslišali iz tega prostora močan pok. Takoj nato so se dim in plameni pokazali skozi okna in vrata. Pozneje so našli Renaultovo truplo in trupli obeh njegovih pomočnikov popolnoma zgorela, vsa naprava pa je bila komaj še kup raztaljene kovine. Nikoli niso mogli dognati, kako je prišlo do eksplozije in na kakšen način je Renaultov stroj deloval.

Zrtev lastne iznajdbe

Zadnji primer iz najnovejšega časa: Angleški učenjak Bernard Filler je izumil "krazon", tako strahovito razstrelivo, da je izredno majhna količina te snovi zadostovala za izvršanje tolikšne zemlje, da bi bilo v njej dovolj prostora za večnadstropno hišo. Ta poskus je napravil Filler pred zastopniki angleške vlade, ki si je hotela novo razstrelivo seveda takoj rezervirati. A še preden je prišlo do pogodbe, so listi sporočili, da je Fillerjev laboratorij zletel v zrak in da je tudi izumitelj sam z vseni svojimi zapiski postal žrtev katastrofe.

PRAH V OZRAČJU

Vsa večja mesta trpijo zavoljo hrupa, dima in prahu, nekatera bolj, druga manj. Hrup, dim in saje se dajo do neke mere odpraviti, težje pa je s prahom, ki se ga ne moremo ubraniti z nobenimi sredstvi, mti s škropljivjo cest in pometanjem. Posebno v suhem vremenu je ta nadloga velika, dasi je običajno niti ne opazimo. Z merilnimi pripravami pa se dajo prav dobro določiti množine prahu v ozračju in te množine res niso majhne. Do 10.000 ton je prahu v 1000 kub. metrov.

Seveda se ta teža stopnjuje po velikosti in gostoti velonost, po njihovi legi, padavinah itd. Mesta ob rekah so na pr. čistjšega ozračja nego druga. Praga ima n. pr. neprimerno manj prahu nego Liverpool, v Pragi je komaj 5000 ton prahu v Liverpoolu pa 16.000 ton. Kaj pomeni plast prahu, ki plava v zraku, je najbolje razvidno iz tega, da absorbira 25 do 50 odstotkov sončne svetlobe!

PRIPOROČAJTE Novi list!

ZA NAŠE KUCHARICE

ZELO FINI KROFI.

1½ kg moke, 5 rumenjakov, 3½ dkg kvasa, 9 dkg presnega masla, 5 dkg sladkorja, nekoliko soli, par žlic rumna, malo vanilijevega sladkorja in vsega skupaj približno ¼ litra mleka. Kvas postavi z 1½ litra toplega mleka in 12 dekarni moke na gorko, da vziđe. Rumenjake in sladkor stepaj nad soparo, da se segrejejo, potem se mešaj, da se penijo, končno primēšaj še stopljeno maslo. V skledo v nekoliko segreto presejano moko stresi potrebno sol, prideni rum, rumenjake s sladkorjem in presnim maslom in vzhajani kvas ter še ostalo mleko, ki ga pridevaj polagoma. Vse to stepemo s kuhaličico v testo, ki ne sme biti pretrdo. — Stepamo vztrajno, da postane testo gladko, se svetli in loži od kuhaličice. Potem denemo testo takoj na segreto desko, posipamo z moko, pokrijemo in pustimo počivati 10—15 minut, nakar takoj napravimo krofe, ki naj dobro vzhajajo.

★ ★ ★ ★ ★

Najnovejša slika angl. kraljice Marije

ZA KRATEK ČAS

Pri odvnetiku

Lipe se je sprl s Pepetom. Zaradi malenkostne reči. Meni nič tebi nič se odloči in gre k odvnetiku. "Ali se ne bi prej poskusili pobotati?" meni odvnetik. "Takšne reči stanejo, veste."

"Saj sem se hotel", odgovori Lipe flegmatski. "Pa mi je Pepe rekel: 'Poberi se k vragu!' Ali mi je potem ostalo kaj drugega, kakor da pridem k vam?"

Višek profesorske raztresenosti

Profesor stopi v razred. Ko gre proti odru, zagleda na tabli sliko, ki jo je napravil neki poredni učenec: njegov lastni portret.

"Ah, res, saj sem že tu," se potrka profesor raztreseno po čelu. "Potem grem pa lahko domov."

In se res obrne in gre. Služkinja: "Gospod profesor, storklja nam je pravkar prinesla fantka." Profesor: "Že prav. Nate, tu imate napitnino za storkljo, fantka pa postavite začasno v kot."

BAR - RESTAVRACIJA "ZEPPELIN"

25 de MAYO 722 U. T. 31-3977
Izvrstna godba od 3. pop. do 1. po polnoči. Odprto podnevi in ponoči

Pivo iz sodov in v steklenicah.
Quilmes chop \$ 0.25

Samo pristna pijača
Menjevanja denarja po vsakodnevem tečaju

FOTO "DOCK SUD"

Darujem za vsakih šest slik eno sliko v barvah

MARKO RADALJ
Specialist v modernem slikanju.
Facundo Quiroga 1275, Dock Sud

KROJAČNICA IN TRGOVINA GORICA

Nudi cenj. rojakom
veliko izbero najbolj-
šega blaga po zmernih cenah.

Delo in postrežba
prvostna.

Priporoča se
FRAN LEBAN

Avda. del Campo 1080
U. T. 59-3102 Buenos Aires

KROJAČNICA LEOPOLD UŠAJ

NUDI CENJENIM KLIJENTOM NAJBOLJŠE
BLAGO IZ ANGLEŠKE TOVARNE
"CAMPER"

CENE ZMERNE

Diplomirana Krojačnica

GARMENDIA 4973

PATERNAL

(Pol kvadre od žel. postaje)

MALI OGLASI

KROJAČNICA IN TRGOVINA

raznovrstnega blaga se priporoča
SEBASTIAN MOZETIČ
Osorio 5025 — Paternal

ŠIVILJA - MODISTKA

izdeluje fine in navadne obleke po
najnovejši modi in zmernih cenah
Anica B. Dolšček

Calle Nueva York 3766 (blizu postaje
V. Devoto) UT. 50-0944

STANOVANJA nova, zračna in son-
čna; ena soba, kuhinja, living ter pa-
tio ali terasa, posebno pripravna za
novoporočence, z vsemi ugodnostmi,
se po ugodni ceni oddajo. CARLOS
CALVO 833.

DR. MIGUEL F. VAQUER

Zdravnik bolnišnice Rawson in Sala-
lerry. — Clínica General de Niños.
Tinogasta 5744 UT. Liniers 548

POZOR!

Slov. babica dip. v Pragi in Bs. Airesu,
specializirana v porodniških in vseh
ženskih boleznih s 25 letno prakso se
priporoča slov. ženskam, ki se čutijo
bolne. — Prvi pregled brezplačen. —
Sprejema od 7—21 in ob nedeljah od
8—20 ure. Sprejema tudi porodnice v
oskrbo.

FILOMENA BENEŠ-BILKOVA

LIMA 1217

U. T. 23—3389

ŽENITNA PONUDBA. Slovenec,
star 26 let in v stalni službi, bi se rad
seznalil z dekletom od 20 do 25 let, v
svrhu ženitve. Pisrna je nasloviti na
upravnništvo Novega lista pod značko
"Lajbah".

KROJAČ, diplomiran v Bs. Airesu,

Vam napravi obleko po najmodernejšem kroju in po najnižji ceni. Rojakom se priporoča: JOSIP FAGANEL, Solís 1235 (blizu trga Constitución).

PREKOMORSKA POŠTA

Iz Evrope dospejo

APRILA

7. Cabo Sto. Tomé
8. A. Delfino in Campana
12. Arlanza, Avila Star in Cte. Grande

Proti Evropi odplovejo

APRILA

8. Massilia
11. Mte. Olivia
15. Campana

VREDNOST DENARJA

100 dinarjev	9.10
100 lir	32.50
100 šilingov	76.00
100 mark	158.00
1 funt št.	18.93
100 fr. frankov	25.00
100 čsl. kron	17.00
100 dolarjev	393.50

★ ★ ★ ★ ★

Grški politik Venizelos, ki je vodil ponesrečeno cestjo proti Tsaldarisovi vladi

KRIŽI IN TEŽAVE

Dr. Leon Brunčič

(Nadaljevanje)

— Mu ni preostajalo drugo, kakor da sledi "svoji ubežni kraljici".

Precej obsirna vodna planota se je temno odražala od zelenega mahovja in grnovja. Molče sta strmela v ta čudni pojav vrhu Pohorja. Nikjer ni bilo nikakega vrelca, ki bi svoje bistre vode oddajal tej kotlini. Tudi ni bilo opaziti niti najmanjšega gibanja, ne otekanja in ne pritekanja. Negibno, kakor da je to res okence z drugega sveta, je zrla ta vodna masa proti nebu. Nobene ribe ni bilo opaziti v njej in sploh nikakega življenja. Okrog in okrog pa skrivnostna tišina. Nobeno ptičje petje ni oživljalo te slike.

Rezika se je prva vzdramila. Prijela je Ferda za roko in ga vedla proti vzvišenemu robu med jezerom in grmovjem. Tam sta sedla drug kraj drugega.

"Tako nekako težko mi je pri srcu", je po daljšem molku povzela Rezika. "Zdi se mi, kakor da se nahajava na grobu davnih, lepih dni. Ne vem zakaj, ampak imam občutek, da je bilo tu zgoraj nekoč živahno in veselo. Pa tudi bolj pestro, bolj divje je moralo biti svojčas tu zgoraj, ne tako enolično kakor danes."

"Mogoče. Iz česa sklepaš to?"

"Na misel mi je prišla ona druga povest o tem jezeru pred nama, ki mi

jo je te dni pravila moja stara gospodinja. Čudno, kako vpliva na mene ta sicer enostavna mlaka in vse, kar je z njo v zvezi. Od takrat, ko nama je Tone tam ob Lobnici pripovedoval pravljico o šentlovrenskih jezerih, sem se še dalje zanimala za nje. Tako sem zvedla, da so morali v starodavnih časih biti vrhovi Pohorja iz samih skal, torej vsekar bolj slikoviti, kakor jih imamo pred sebi danes. Po njih pa so plesali jeleni in divje koze."

"Čuješ, Rezika, ko že govoriš o paši, sem tudi jaz postal lačen. Nisem sicer divji kozel, niti njegov sorodnik, ampak navaden človek. Telo ne živi samo od lepih besed."

Ferdo je segel v bisago in začel z vnuem tolažiti svoj glad. Ko pa je ponudil tudi Reziki, je odklonila. Dolgotrajen molk pa je Ferdo šel na živce, bolj kakor prazen želodec.

"Ti si živahnega, vselega značaja, Pohorje s svojo tiho zamisljenostjo pa je vse prej ko živahno."

"Pozabljaš, da nisem domačinka na Pohorju."

"Vseeno. Ne motim se, ako trdim, da je bolj prijala tvojim srčkanim ušeskom pripovedka tvoje gostiteljice o lepih skalnatih vršičih Pohorja, ki so štrleli v davnih preteklostih proti nebu, kakor pa ona turobna povest, s katero nama je postregel Tone. Torej, kako je bilo takrat, ko so še divje koze prevračale kozle po omenjenih vrhovih?"

Rezika se ni mogla ubraniti in je glasno prasnila v smeh.

"Ti se pač iz vsega brijš norca,

zlobnež poredni." "Motiš se. Meni je samo to zoprno, da bi človek vzdihoval in umiral za dnevi, ki so bili že bogvekdaj, dočim je tako lepo in mikavno živeti. Živeti, to je zame prvi in edini smoter življenja. Evo me, jem, torej živim. Tako in toliko pač, kakor se to trenutno in na vrhu Pohorja dá opraviti."

"Vidim in te občudujem. Ker ni dobro biti človeku samemu, tudi pri jedi ne, te posnemam."

Ferdo se je zasmeljal. "Ubogo sveto pismo! V kakšne svrhe služijo njegovi zlati izreki! Povej tisto močno zgod-bico!"

"Če me lepo prosiš."

Ferdo je bil hipoma na kolenih, sklenil ter povzdignil je roke in tako slikovito nakremžil obraz, da se je rezika glasno nasmehala.

"Pa dobro!" je rekla. Torej poslušaj. V sivih starih časih so prebivalci bogatega mesta Maribor pozabili na Biga ter začeli prevzetno in razuzdano živeti. Bila je tam pravcata Sodoma in Gomora. Niso pomagali ne križevi poti in ne misijoni, tudi toče, kuge in požari, niso zalegli ničesar. Vedno bolj se je pogrezavalo to mesto v močvirje greha.

To je končno razjezilo samega Stvarnika. — Uvidevši brezuspešnost svojih blagohotnih svaril in opominov je poslal po hudiča, mu s prstom pokazal to gnezdo tatov, sleparjev in prešestnikov ter mu rekel: "Ker nečajo poslušati mene, stori ž njimi ti svoje."

Lahko si predstavljamo veselje, ki je zavladalo v peklu, ko je hudič prinesel tja vest o božjem naročilu. Sedem dni in sedem noči so rajali in plesali, da se je kar zemlja tresla. Od tega dirindaja so peklenski plameni švigali tako visoko, da so pri Vezuvu na Italijanskem udarili na dan ter vsem repatičam osmoldili repove.

Osmi dan pa je poglavar zlobnih duhov, Satan, poslal Belcebuba na svet s stroгим ukazom, naj razdeja mesto Maribor do dna temeljev. Belcebub je urno vzel na sosedno Pohorje, s strašno silo odkrnil cel vršec in si ga zadel na ramena. V tem je grmelo in treskalo, kakor da se drobci ves svet v solnčni prah. Blisk je švigal za bliskom. Bila je strašna noč. Belcebub pa se je razposajeno krohotal, kakor da je to najlepši koncert.

"Brž, le brž!" je glasno badril samega sebe.

"Še preden bo bila stolpna ura polnoč, moram ta kamen vreči v Dravo tam kjer pri Dupleku. Tako bo izdelana strada, vode bodo stopile čez breg, se razlile čez zidovje in potopile mesto in vse, kar tam leze in gre. Joj, li bo spet naraščanja v našem ljubem peklu!"

Tako jo je primahal z enim celim vrhom. Pa mu je začelo zmanjkovati smrdljive sape, je odložil tovor, teče si nekoliko odpočiti. Ko spet vstane, ga obsije naenkrat nebeška svetloba, tako da je skoro oslepel. Komaj je v tem žaru razločil veliko lepo ženo, ki je pristopila k njemu in ga presunljivo vprašala: "Čemu ti bo ta

krona mojega Pohorja? Kam jo no-siš?"

Odpisalec pekla se pri tem milem glasu mahoma spomni na čase, ko se je še kot angel šetal po nebeškem kraljestvu, in spozna v gospe pred seboj Mater božjo. Ves je onamlen in po vsem životu se trese. Opeteka se k skali, toda brž, ko si jo je hotel spet naprtiti, je udarila v nstnemem zvoni-ku ura dvanajst. Čas za nuičenje Ma-ribora je potekel.

Belcebub grdo zakolne, spusti strašen smrad in jo med gromom in bliskom odkuri pod zemljo. Odlomljeni vršec Pohorja je pustil, seveda, kar tam ležati, kjer ga je bil odložil.

Drugi dan se je nagloma razširila po Mariboru in okolici novica, da je Mati božja rešila mesto pogibelj. Meščani in okoličani so začeli takoj voziti kamenje in so vrh skale postavili lepo, belo cerkvico na čast svoji rešiteljici.

Tako je nastala Slovenska Kalvarija ob Pohorju. In kjer je peklenski nepridiprav odkrnil cel skalnati vrh, izpolnjuje izza tistih časov tole Črno Jezero.

Hudič pa le ni mogel popolnoma pozabiti na svojo smolo. Tisti dan, ko so blagoslovljali cerkvico na Slovenski Kalvariji kot spomin na ta njegov pok, je poslal na Dravsko dolino dol čez Maribor tako nevihto, da je mnogo pobožnih romarjev zblaznelo od strahu. Bliskalo se je in grmelo, strašen vihar je razsajal...

Rezika še ni izgovorila, ko je gro-

zen blisk razparal nebo od severa do juga. Sledil je divji grom, ki se je s strašnim odmevom zaletaval iz hriba v hrib. Ves sever in zapad sta bila en sam črn oblak, le proti jugu, kar mor sta bila s pogledi obrnjena Ferdo in Rezika, se je še modril kos neba. Zatopljen v svoje pomenke sta bila po vsem prezda, kako se je bilo stemnilo nebo. Drevja, ki bi ju bilo s svojim šelestom in valovanjem v vetru opozorilo na pretečo poletno burjo, ni bilo v bližini.

"Za božjo voljo, nevihta se bliža!" zalomi roke Rezika in jo v divjem diru mahne skozi borovje. Ker v prvem navalu strahu ni utegnila paziti na pot in obleko, so se ji krila zapletla med krivuljasto zveržene veje. Vsa raztrgana in mokra je prispela na plan in hitela naprej. Ferdo za njo. Komaj jo je dohiteval.

"Utegneš imeti prav", je sopes. "Po vodni mož že pošilja nad naju svoje osveto". Hotel se je zasmejati, toda mu ni šlo prav od srca. Spet je bil šnil preko šrnega nebesnega svoda blisk, da jima je za trenutek vzel pogled. Takoj nato pa je spet zavladala tema.

Rezika je vsa zbegana obstala. Prijela je svojega spremljevalca za roko in se krčevito stisnila k njemu. Tresoča se po vsem telesu je skrila svoj obraz na njegove prsi, kakor da se boji z odprtimi očmi gledati ta grozni naval razjarjenih elementov.

"Tu ne moreva ostati", je opozarjal Ferdo. "Preveč sva izpostavljena nevarnostim. Skušajva priti pod kako košato drevo, preden vlje!"